

Innehåll

1 | Inledning 5

- 1.1 Jord och växtbäddar – en hållbarhetsfråga 5
- 1.2 Jordkokbokens ambitioner om att täcka kunskapsluckor och ge handfasta råd 10
- 1.3 Hur använder man Jordkokboken? 11
- 1.4 Definitioner, avgränsningar, påpekanden 13

2 | Växtbäddar och AMA 15

- 2.1 För- och nackdelar med att beskriva växtbäddar genom AMA-systemet 15
- 2.2 Vad innebär egentligen AMA:s krav avseende växtbäddar? 16
- 2.3 Vilka råd ger RA om växtbäddar och specialväxtbäddar? 24

3 | Guide till val av växtbäddslösning 29

- 3.1 Råd angående val på nivå 1 29
- 3.2 Råd angående val på nivå 2 32
- 3.3 Råd angående val på nivå 3 33
- 3.4 Råd angående val på nivå 4 37
- 3.5 Guide till att skapa växtbäddar inom ramen för AMA:s växtbädd typ 3 37
- 3.6 Guide till att modifiera AMA:s växtjord typ A eller typ B 40
- 3.7 Guide för att välja mellan befintlig jord, naturligt bildad jord från annan ort eller tillverkad jord 41
- 3.8 Guide för inblandning av återvinningsprodukter 42
- 3.9 Guide för inblandning av biokol i växtbädden 46

4 | Receptsamling 48

- 4.1 Växtbädd för "surjordsplantering" 50
- 4.2 Växtbädd för "woodlandsplantering" 54
- 4.3 Växtbädd för "utställningsträdgård" – trädgård med kortsiktig, optimal växtkraft 58
- 4.4 Växtbädd för näringsfattig torräng eller ljung-/rished 60

- 4.5 Växtbädd för blomsterrik friskäng/prärieplantering 63
- 4.6 Växtbädd för kalkstäppsväxter 66
- 4.7 Växtbädd av ren sand, med yttäckning av grovt grus och sten,
för stäppartade växtsamhällen 69
- 4.8 Växtbädd för kärr-, myr- eller liknande våtmarkssituation 73
- 4.9 Växtbädd för regnbädd/rain garden 75
- 4.10 Skelettjordsväxtbädd 83

5 | Några avslutande ord 90

Appendix 91

AMA-koder under DCL, DDB och DDC

1 | Inledning

1.1 Jord och växtbäddar – en hållbarhetsfråga

Du håller nu i den tredje utgåvan av *Jordkokboken*. Sedan den första utgåvan av *Jordkokboken* kom ut 2015, har jag blivit inbjuden att föreläsa om jord och växtbäddar på olika utbildningar, på olika konferenser, hos kommuner och för en lång rad konsultföretag. När jag först skrev *Jordkokboken* hade jag aldrig trott att ett så torrt ämne som växtbäddar skulle röna ett så stort intresse. Min utgångspunkt när jag skrev första utgåvan var ganska så pragmatisk – jag ville först och främst ge ett handfast stöd i den snåriga process som jag förstod att många tycker att det är att formulera koncisa projekteringsföreskrifter för jordar och växtbäddar. Men ju fler föreläsningar jag hållit, desto mer tydligt har det blivit att den kanske viktigaste missionen för *Jordkokboken* är att visa på hur mycket det finns att vinna på att arbeta med jord ur ett hållbarhetsperspektiv.

Sedan 2015 har det, tyvärr, blivit allt mer tydligt att klimatkrisen är här, på riktigt, och att vi måste använda alla medel på alla fronter för att minimera den globala uppvärmningen. Under de senaste 10 åren har det gradvis sjunkit in i det allmänna medvetandet att nästan allt vi gör, allt vi konsumerar, bygger och anlägger, har en klimatpåverkan, även om vi strävar efter att det vi gör ska vara miljöanpassat. Begrepp som "miljövänligt byggande" har blivit allt svårare att ta på allvar. Byggande kan i de flesta fall inte vara en del av lösningen på

klimatkrisen, det enda vi egentligen kan göra är att bygga på ett sätt som minimerar den påverkan som byggandet oundvikligen för med sig. I ljuset av detta, är det kanske mest effektiva sättet att undvika klimatpåverkan i bygg- och anläggningsbranschen att spara, förvalta och återvinna det som redan finns, istället för att producera nytt. I det sammanhanget borde det efterhand bli en fullständig självklarhet för alla som arbetar i den gröna sektorn att befintlig jord är en stor resurs som vi måste vara väldigt rädda om. I alla anläggningsprojekt måste vi därför försöka anpassa projektet till den jord som ofta redan finns på platsen, istället för att köra sönder jorden under byggtiden eller i projekteringen välja bort den befintliga jorden till förmån för ny jord – idag ofta tillverkad sådan.

Sedan 2015 har ett annat hot bredvid klimatet seglat upp på världsgendan; nämligen den minskande biodiversiteten. Våra nya urbana miljöer behöver därför projekteras för en så stor biologisk mångfald som möjligt. Och om vi har det målet, då måste vi ju också skapa så många olika sorters växtsamhällen som möjligt i våra utemiljöer, och vi måste även använda fler inhemska växter, dessutom gärna fler naturbiotoper till förmån för traditionella trädgårdsplanteringar som ofta bidrar väldigt lite till biologisk mångfald. Och vad innebär då detta i sin tur när det gäller växtbäddar? Jo, självklart att vi behöver ha så många olika typer av växtbäddar som möjligt! Det är inte längre ett alternativ att endast välja mellan A-jord och B-jord, vi MÅSTE använda många fler typer av jord. Många av de vilda växterna trivs ju över huvud taget inte i A- eller B-jord.

Det kan i sammanhanget vara värt att begrunda vilka vitt skilda miljöer som växter klarar av att växa och trivas i. Vi kan hitta växter och växtsamhällen som frodas i grovt grus, bland stenblock, i stillastående

Några olika exempel där växternas rötter får allt det de behöver trots att de står i substrat som har mycket få likheter med det vi brukar kalla "vanlig jord" – och mycket långt ifrån AMA:s jord A eller B. Gemensamt för de här exemplen är att rötterna har fysiskt fäste, tillgång till vatten och näringsämnen. I samtliga bildexempel, utom det nere till höger, ger substraten även rötterna tillgång till syre (vilket flera vattenväxter utvecklat system för att ta upp genom bladen istället för genom rötterna). Foton: Anders Folkesson ►

vatten, i klykan på ett stort träd... Hur ofruktssamma eller på annat sätt ogynnsamma många av dessa miljöer än kan tyckas vara, finns det ofta arter som finner det de behöver där. Man kan förenklat säga, att växter hittar vi på alla platser där det finns ett material – ett substrat – som förmår att förse växtrötterna med en tillräcklig tillgång till vatten, essentiella näringsämnen samt fysiskt fotfäste. Givetvis är det inte alla växter som klarar att leva i alla typer av växtsubstrat, men eftersom det nu finns en sådan stor mängd arter som anpassat sig till att leva i de mest torra, magra, blöta eller på andra sätt knappa miljöer och substrat – varför bara använda växter som trivs i rik matjord? Och varför alltid ge ”optimala” förutsättningar (som jämn vattentillgång och hög näringsstatus) till växter som faktiskt är anpassade för att klara sig på betydligt mindre? Framöver behöver vi skapa förutsättningar i våra grönytor åt alla slags växter, med alla slags krav, inte bara de vanliga trädgårds- och parkväxterna!

Det finns ytterligare en aspekt som sedan 2015 seglat upp i förlängningen av klimatkrisen; nämligen att vi kan påverka halten av koldioxid i atmosfären genom hur mycket kol vi lagrar in i marken. De flesta vet idag att våra våtmarker; kärr, mossar och myrar, utgör enormt stora och viktiga kolinlagringsplatser, och att vi därför ska vara extremt rädda om dem. De bör absolut inte dikas ut, för då sker oxidationsprocesser som släpper lös koldioxid. Trots att vi vet detta, fortsätter vi att bryta torv från torvmossar och använda detta som jordsubstrat. Då torv hittills varit en så vanlig beståndsdel i många växtbäddar, kommer det att vara en stor utmaning framöver att hitta alternativ till torv när vi projekterar och anlägger planteringar.

Sedan 2015 har vi även kunnat se hur kommunala grönyteförvaltningar ofta fått alltmer återhållsamma budgetar. Det kan vara lätt att tro att denna utveckling endast har lett till försämrade grönytekviteter, men det finns också många exempel på att minskade budgetar inte nödvändigtvis måste innebära kvalitetsförsämringar, utan faktiskt i vissa fall även har kunnat leda till miljövinster. Idag har väl de flesta börjat acceptera att inte alla gräsmattor i staden måste vara perfekt klippta hela säsongen, utan att det faktiskt kan vara fint att ha ett ängsflor åtminstone en viss del av säsongen. Samtidigt som utsläpp

från gräsklipparna minskas finns i det höga gräset plötsligt plats för blommande växter som ger nektar till insikter och andra fördelar för faunan. Dessvärre är de biologiska vinsterna inte så stora om det höga gräset endast får finnas temporärt, så därför har många kommunala förvaltningar blivit alltmer intresserade av att anlägga permanenta ängar i sina parker och grönytor. Tyvärr blir ängsfloret i sådana ängsytor sällan särskilt rikt om jorden är alltför god, d v s alltför näringsrik och i vissa fall också alltför fukthållande. Plötsligt har därför mager mark kommit att betraktas som något värdefullt, vilket står i stark kontrast till något som under tidigare epoker tagits för självklart i branschen, nämligen idealet om den goda matjorden.

Det är inte bara i ängssammanhang som den magra jorden uppmärksammas som möjligt planteringsmedium. Även i praktplanteringar har vi sett exempel på hur man vågat använda mager jord. I vissa fall har detta startat som en besparingsmässig åtgärd, exempelvis i Sävsjö kommun i Småland, där stadsträdgårdsmästaren valde att göra praktfulla perennplanteringar i befintlig mager morän. Etableringen tog lite längre tid, men när väl planteringarna kommit igång blev de lika praktfulla som vilka andra planteringar som helst, och på köpet blev de enklare och billigare att sköta tack vare den mindre konkurrensen från vanliga ogräsarter och till följd av att växterna blev mer långlivade, stadigare och robustare, med mindre krav på uppbindning och bevattning. I linje med detta har det under de senaste åren blivit alltmer populärt att anlägga perennplanteringar i ren sand. Förutom att detta ger möjlighet för många torktåliga arter kan det också innebära en kostnadseffektiv skötsel om man utför den rätt. Jag har dock noterat att det i flera fall har anlagts magra sandplanteringar även på mark som inte från början är sandig och mager. I sådana fall kan hållbarhetsaspekten ifrågasättas, eftersom det då fordrar stora masstransporter till platsen och dessutom uttag av sand från sandtag – natursand är ju en ändlig resurs som vi ska vara rädda om. Som sagt: det kanske mest effektiva sättet att undvika klimatpåverkan är att använda och förvalta det som redan finns på platsen, istället för att förändra och nyproducera.

Sedan 2015 har jag också observerat vissa positiva förändringar. Hos landskapsarkitektkåren tycker jag mig numera se att den rent visuella estetiken upptar ett något mindre fokus i designarbetet, till förmån för en större medvetenhet om funktionella aspekter, praktisk genomförbarhet, skötselaserpekter och olika hållbarhetsaspekter. Jag tycker mig se att nutida design i högre grad än för tio år sedan samspelar med brukare, med plats och med natur, snarare än att vara ett uttryck för designerns vilja att manifesteras sig själv. Ett konkret exempel på detta är att jag ser en större benägenhet att välja växter som är anpassade efter den befintliga ståndorten, snarare än utifrån personliga, rent visuella preferenser. Att på detta sätt matcha sitt växtval mot befintliga ståndortsförutsättningar ser jag som en av nycklarna till mer hållbara parker och trädgårdar.

En trösterik aspekt till oss som arbetar i den gröna sektorn är, att det vi projekterar och anlägger i form av planteringar och grönytor faktisk i det långa loppet har möjlighet att bidra till att både förbättra klimatet (främst genom att växterna inlagrar kol) och att öka den biologiska mångfalden. Vilka andra produkter, vilka typer av byggande och anläggande har den fantastiska möjligheten? Inte många! Så när du nu har förmånen att jobba med att utforma och projektera grönytor och planteringar, gör det då på ett sätt så att det kommer moder jord till så stor nytta som möjligt!

1.2 Jordkokbokens ambitioner om att täcka kunskapsluckor och ge handfasta råd

Jordkokboken uppstod ursprungligen som ett försök att råda bot på vad jag uppfattat som en betydande osäkerhet – både ute i praktiken och på de lärosäten som undervisar i AMA-systemet – kring att komponera och beskriva växtbäddar. Jag uppfattade speciellt att många blir osäkra när de vill skapa en växtbädd för växter med speciella krav eller när man ville att växtbädden skulle ha andra egenskaper

än ”brukligt” (till exempel om man vill skapa en påtagligt näringsfattig växtbädd eller en med mycket högt kalkinnehåll). Jag uppfattade också – och uppfattar även idag – en stor osäkerhet kring att använda befintliga jordar. Är jorden bra nog för det aktuella syftet, går jorden med enkla medel att modifiera så att den lever upp till det mål jag har med planteringen? Jag såg hur resultatet av denna osäkerhet tyvärr ofta i praktiken blev att man som markprojektör gick den ”enklaste och säkraste” vägen och valde växtbädd typ 1 eller 2 (påford jord) och ofta även att man valde AMA:s A-jord eller B-jord. I många fall innebär detta att befintlig jord som är fullt användbar, eller lätt skulle gå att förbättra, schaktas bort i onödan. Det innebär också att möjligheterna att arbeta med en rad olika typer av växtsamhällen och växtsystem, till exempel utpräglat torra och näringsfattiga sådana, inte utnyttjas. Som nämnts ovan är det viktigt för den biologiska mångfalden att vid projektering av nya områden försöka tillskapa en diversitet av olika biotoper, såväl torra som blöta, rika som fattiga. Inte minst de blöta växtsamhällena kommer att spela en allt viktigare roll i samband med att fler ytor i staden förses med öppna dagvattensystem. Som markprojektör kommer det framöver att bli alltmer väsentligt att kunna beskriva många olika typer av biotoper och växtsystem, och därmed att ha förmågan att beskriva en mångfald av olika jordar.

Denna publikation vänder sig till landskapsarkitekter, landskapsingenjörer, trädgårdsingenjörer samt andra yrkeskategorier som arbetar med markprojektering i någon form. Den är avsedd såväl för yrkesverksamma som för studerande inom dessa yrkeskategorier. Vidare bör boken kunna vara till glädje för anläggningsbranschen och för producenter av jordsubstrat.

1.3 Hur använder man Jordkokboken?

Denna handbok är tänkt att vara som en bra matlagningsbok. Meningen är att du som läsare ska få inspiration till att tänka lite nytt och

annorlunda när det gäller tillredning av jordar. Boken bjuder vidare på ett antal konkreta växtbäddsrecept, vilka tillfredsställer kraven även hos utpräglad kräsna växter. Många kokböcker brukar ge råd om hur man kan utnyttja de råvaror man råkar ha hemma i skafferiet. På motsvarande sätt ger Jordkokboken råd om hur man kan utgå ifrån den jordprofil som finns befintligt på platsen. Inte minst hjälper dig Jordkokboken att formulera egna recept på växtbäddar samt att beskriva dessa med korrekt terminologi och formalia i anslutning till AMA.

I kapitel 2 redogörs för hur AMA-systemet fungerar när det gäller växtbäddar; på vilket sätt systemet är användbart och vilka begränsningar det har. Vidare ges en genomgång av vad AMA:s olika koder faktiskt säger angående växtbäddar, liksom vad RA ger för slags råd i detta ämne. När du läst kapitel 2 har du förhoppningsvis lärt känna de redskap du har att arbeta med, vilket gör att du kan börja fundera på hur du ska gå tillväga för att beskriva en växtbädd som lämpar sig för den plantering du vill göra.

Kapitel 3 fungerar som en vägvisare som hjälper dig med viktiga val när du står inför att komponera din växtbädd. I kapitlet får du hjälp att reda ut ifall befintlig jord är användbar eller om ny jord måste påföras. Du får också hjälp att avgöra om den befintliga jordprofilen är möjlig att använda efter att den jordförbättrats. Kapitel 3 utgår ifrån ett schema där du, genom att svara ja/nej på ett antal frågor, ledsagas till ett klokt beslut och lämpliga formuleringar att använda i din tekniska beskrivning i anslutning till AMA. Om dina svar på frågorna leder dig till slutsatsen att befintlig jord kan användas efter förbättring leds du vidare till ett avsnitt där du får råd om hur detta kan göras. Om svaren istället leder dig fram till slutsatsen att det fordras en alldeles särskild specialväxtbädd, leds du fram till ett lämpligt recept för denna.

Kapitel 4, slutligen, utgörs av en rad användbara recept för växtbäddar. Kapitlet inkluderar tio olika grundtyper av recept, vilka är avsedda att täcka in ett så stort fält som möjligt av i första hand vanligt förekommande situationer som fordrar speciella växtbäddslösningar. Listan av recept gör absolut inte anspråk på att vara heltäckande för alla typer av situationer. Den kan framöver säkert göras betydligt

längre, i takt med att nya behov och möjligheter identifieras, och i takt med att ny kunskap framkommer.

1.4 Definitioner, avgränsningar, påpekanden

När det i denna handbok står "AMA", avses AMA Anläggning 23, om inget annat anges.

Denna handbok riktar sig till dem som sedan tidigare är bekanta med AMA-systemet och i någon omfattning har provat på att arbeta med detta. Vi förutsätter därför att läsaren känner till pyramidregeln i AMA, hur AMA respektive RA ska användas samt liknande grundläggande aspekter. Vi förutsätter även att läsaren känner till företrädesregeln, det vill säga att det man själv väljer att skriva in i sin tekniska beskrivning gäller före krav i AMA. Det är också viktigt att tänka på att de råd som *Jordkokboken* ger om växtbäddar ska ses som ett komplement till de råd och anvisningar som återfinns i RA Anläggning 23.

Jordkokboken bistår bland annat med att komponera växtbäddar som avviker från den "standard" som AMA:s A- och B-jord utgör. I det följande använder vi begreppet "specialväxtbäddar" när vi talar om växtbäddslösningar som avviker från denna standard och därför kräver att man gör egna justeringar i, eller tillägg till, någon eller några av de formuleringar, definitioner eller krav som anges i någon/några av koderna under DCL ÖVERBYGGNADER FÖR VEGETATIONSYTOR i AMA, alternativt som fordrar att man helt självständigt formulerar ett eget recept för jorden.

Ett påpekande: Det finns en osäkerhetsfaktor man bör beakta när man beskriver "specialväxtbäddar", nämligen: går det att få tag på jorden? Finns den typ av substrat man beskriver tillgängligt i regionen? Det kan ju vara dyrt och inte särskilt hållbart att basera sin växtbäddslösning på material som måste hämtas i en annan landsända, och då försvinner en stor del av meningen med att göra en unik växtbädd.

Ytterligare ett påpekande: En växtbäddslösning måste alltid väljas med medvetenhet om vilka konsekvenser lösningen får för plante-

ringens skötsel, kortsiktigt såväl som långsiktigt. I bästa fall kan en specialväxtbädd ge förutsättningar för en utpräglat extensiv skötsel, men om man inte lyckas i matchningen mellan växtbädden och vad som planteras i den finns istället risken att det fordras en mycket stor skötselinsats; till exempel om man beskriver en alltför torr växtbädd och därför måste ägna sig åt betydande vattning eller till och med åt att byta ut plantor som dör av torka. Man måste också inse att det inte finns några helt och hållet sköselfria växtbäddslösningar – vill man ha ett långsiktigt fint resultat fordras alltid någon form av skötsel!

2 | Växtbäddar och AMA

2.1 För- och nackdelar med att beskriva växtbäddar genom AMA-systemet

Det bör här inledningsvis påpekas att man inte alltid måste använda AMA för att beskriva hur en växtbädd ska utföras. Det kan absolut finnas en fördel att använda AMA när det handlar om en stor entreprenad där det är viktigt att en viss lägsta standard uppnås. AMA-systemet lämpar sig särskilt väl när entreprenaden innehåller flera olika konsulter och standardiseringen och samordningen mellan dessa är betydelsefull. Å andra sidan är det i små projekt, av typen villaträdgårdar, sällan nödvändigt att bli så formaliserad när det gäller jorden, speciellt när anläggningsarbetet utförs på löpande räkning eller trädgårdsägaren själv utför arbetet. I dessa lägen kan det räcka med föreskrifter som man formulerar utan att anpassa sig till AMA-mallen.

Är AMA då ett bra redskap för att beskriva *specialväxtbäddar*? Svaret kan vara både ja och nej, beroende på sammanhanget och på hur man menar. Om man är kunnig vad gäller jordar och vet vilken typ av specialväxtbädd man vill skapa är AMA-systemet ingenting som i sig utgör ett hinder för att uppnå målet att skapa en växtbädd som är annorlunda; i bästa fall kan systemet underlätta på så sätt att man via RA förses med en "checklista" på vad som måste specificeras och även på så sätt att beskrivningarna under de koder i AMA som berör växtbädden kopplas till koder som berör befintliga förhållanden,

schakt, fyllning m.m. Särskilt om man vill skapa en specialväxtbädd som bara i mindre utsträckning avviker från AMA:s normala krav kan man ha betydande nytta av AMA:s olika formuleringar.

Om man å andra sidan känner sig osäker på jordar och har en otydlig bild av den specialväxtbädd man vill skapa är AMA (eller RA för den delen) inte till mycket hjälp. Vad AMA kan bistå med här är endast rekommendationer om jordar som utgör "säkra kort" för "vanliga trädgårdsväxter med normala behov".

Vad man måste inse är att oavsett om man känner sig säker eller osäker på jordar, eller på vilken typ av specialväxtbädd man vill skapa, kan man aldrig få vägledning av AMA-systemet när det gäller hur man ska formulera receptet för sin specialväxtbädd. Detta måste man alltid själv beskriva med egna ord i AMA-mallen, och det kan vara påtagligt svårt. Det är här denna handbok kommer in i bilden.

2.2 Vad innebär egentligen AMA:s krav avseende växtbäddar?

I det följande redogörs för de krav som ställs under de koder i AMA som berör växtbäddar, nämligen koderna *DCL*, *DCL.1*, *DCL.11*, *DCL.12* och *DCL.21* med respektive underliggande koder.

Kapitlet *DCL* i AMA inleds med några övergripande krav för överbyggnader för vegetationsytor, nämligen:

» Material i terrass indelas enligt tabell AMA DC/2. Vid utförande av överbyggnad ska materialet i terrassen kontrolleras okulärt med fortlöpande uppmärksamhet på att materialet överensstämmer med det i handlingarna angivna. Avvikelse ska utan dröjsmål anmälas till beställaren.

Det ska säkerställas att vatten inte blir stående på terrassytan.

Växtjord och växtsubstrat till växtbädden ska påföras så att färdig markytan lutar jämnt mellan angivna nivåer. Övergång mellan olika lutningar ska göras mjuk. Släntfot och släntkrön ska avrundas.

Växtjord och växtsubstrat ska påföras med överhöjning så att färdig yta kommer på angiven nivå sedan materialet satt sig. Växtjord och växtsubstrat ska läggas ut på ett sådant sätt att växtbädd och terrass som ingår i växtbädden inte utsätts för kompaktering.

Vegetationsytor ska hållas fria från ogräs och packningsskador sedan växtjorden lagts ut eller bearbetats.

Växtbäddar får inte innehålla olämpliga eller skadliga ämnen. Indikation på syrefattiga förhållanden eller innehåll av svavelsulfid får inte förekomma.

Växtbäddar får inte innehålla växter/växtdelar från invasiv, främmande art.

Detta är överordnade krav och gäller oavsett vilken typ av växtbädd man väljer under följande koder (såvida man inte uttryckligen anger något annat).

Även detta gäller oavsett vilken typ av växtbädd som sedermera väljs.

Därefter följer ett antal alternativa koder där man väljer den som man finner bäst svarar mot den aktuella situationen och det man vill uppnå. Man kan välja mellan följande koder:

- *DCL.11 Växtbädd typ 1 och 2, påförd jord*
- *DCL.12 Växtbädd typ 3 och 4, befintlig jord*
- *DCL.21 Växtbädd med skelettjord*

Växtbäddstyperna 1, 2, 3 och 4 beskrivs i RA i avsnittet *DCL* på följande sätt:

» Typ av växtbädd

Växtbädden kan byggas upp av material som påförs eller åstadkommas genom att jord i befintlig mark behålls och eventuellt bearbetas.

Fyra olika typer av växtbäddar behandlas:

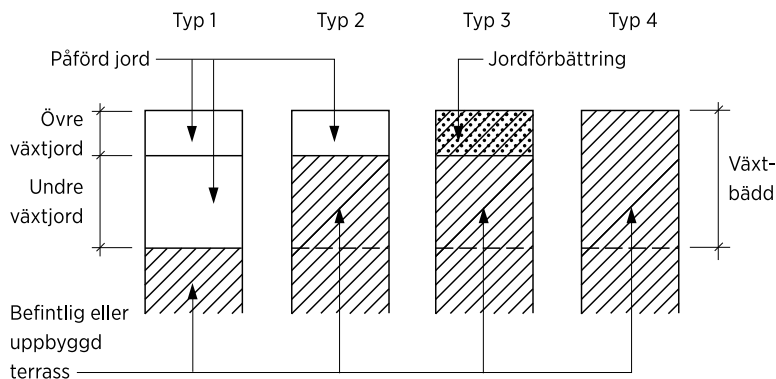
Typ 1 Såväl övre som undre växtjord påförs

Typ 2 Endast övre växtjord påförs

Typ 3 Befintlig jord utnyttjas efter jordförbättring

Typ 4 Befintlig jord utnyttjas utan jordförbättring

Uppbyggnad av växtbäddar framgår av figur RA DCL/1.

Figur RA DCL.1/1. Uppbyggnad av växtbädd, typ 1-4.

Koder under *DCL.11* används om man önskar en växtbädd som utgörs av både en påförd övre växtjord och en påförd undre växtjord (typ 1) eller jord med endast påförd övre växtjord (typ 2), beroende på vilket man själv väljer. Vid kod *DCL.11* anger AMA följande krav:

» Jordklumpar större än 100 mm eller större än halva överbyggnadstjockleken får inte förekomma efter eventuell luckring.

Jord ska läggas ut så att växtbädd och terrass inte packas.

Påförd jord ska vara fri från levande rötter av flerårigt ogräs.

Påförd jord ska bestå av naturligt bildad jord eller av jordblandningar som uppfyller krav enligt tabell AMA DCL.11/1 Jord A för normala utföranden eller tabell AMA DCL.11/2 Jord B för torra utföranden. Krossprodukter får inte förekomma i Jord A eller Jord B.